

Табиий газни унгувчи истеъмолчиларга етказиб бериш ва қабул қилиш

ШАРТНОМАЎЏИ

2022 йил " 5 - ол 02/02 с/и ФАРҒОНА ШАҲРИ (шартнома тузилган жой)

Низом: Р. ИМШАЕВ Р. Р. ШЕРМОНОВА Ч. ИСОМОВ

асосидан ШЕРМОНОВА Ч. ИСОМОВ

қўриқувчи

(кейинги ўринларда "Истеъмолчи" деб аталади), рақобат ШЕРМОНОВА

бир томондан Низомга асосан қўриқувчи "Худудгаз Фаргона" газ таъминоти филиали (газ таъминоти таъшиқоти номи кейинги ўринларда "Етказиб беришчи" деб аталади), директор Ч. ИСОМОВ иккинчи томондан, қўриқувчилар тўғрисида мажбур шартномани тузиладилар.

I ШАРТНОМА ПРЕДМЕТИ

- 1.1. Етказиб беришчи уз зиммасига газ тармоқлари орқали Истеъмолчининг келишилган буюртманомаси бўйича табиий газ (кейинги ўринларда газ деб аталади) етказиб бериш мажбуриятини олади. Истеъмолчи эса уз зиммасига унбу шартноманинг 1.4-бандида кўрсатилган ҳажмда газни қабул қилиш мажбуриятини олади ҳамда туловларни белгиланган парх бўйича уз муддатда амалга оширадди.
- 1.2. Етказиб беришчи газни ушбу шартномага ва газлаштириш лойиҳасига мувофиқ, газдан фойдаланиш учун стандартлаштирилган ва сертифицикатга эга газ қурilmалари, шунингдек, газни ҳисоблаш приборлари (кейинги ўринларда ҳисоблаш приборлари деб аталади) мавजूд бўлганда етказиб беради.
- 1.3. Истеъмолчи Етказиб беришчи таъсирланган меъёрларга (Табиий газдан фойдаланиш қончаларининг 6-бандида) асосан ишлаб чиқариладиган маҳсулотга (ёки қўриқувчиларнинг хизмат) нисбатан келгуси йилда гага асосланган эҳтимоли тақсимот этади.
- Истеъмолчи қорий йилининг 15 июль қўнига қалер келгуси йилда истеъмол қилинади тақсимоти келинмаётган газ ҳажми бўйича буюртма беради.
- 1.4. Истеъмолчи билан келишилган буюртма бўйича етказиб бериладиган газ ҳажми техник шартларда белгиланган босим ва ҳажмда 2022 йилда куб.м. нархи _____ знинг сўми ташкил қилади. жумладан қорқарлар ва ойнар бўйича қўйиладигача тақсимланади.

XIV. ТОМОНЛАРИНИНГ БАНК РЕКВИЗИТЛАРИ ВА МАНИЛИ:

«ЕТКАЗИБ БЕРУВЧИ»	«ИСТЕЪМОЛЧИ»
«Худудгаз Фаргона» газ таъминоти филиали	(бюджет танкинчилари, хўжалик вилгувчи субъектлар номи)
Почта Манили: Фаргона вилояти Фаргона шаҳри Б.Марғиловий к/часи №76-уй Тел./факс: 73-229-94-13 х/р:	Низом Манили: _____ РИҚИМАТ ФАРҒОНА ФИЛИАЛИ Ойбўргона шаҳар, Дехкон кўчаси 1-уй. с/и: <u>8(373)244-88-14</u> Факс: <u>707478805555555</u> Мудавалар қўриқувчи: ломучи СТИР: 201132960 Газ: Молия Вазирлиги Газначилиги Газна Х/В: 234020003001000010 Декларативий Банк: Тошкент шаҳар 55 Мудавалар қўриқувчи: Газначилиги – СТИР: 201122919 МДФВ: _____ ИНН: _____ ш/х: _____ Х/Р: _____ И/Р: _____ (газвичилик бўлинимаси номи) Рақбар: <u>А. А. ШЕРМОНОВА</u> (Ф.И.Ш.) Нароҳит: _____ Мухр ўрни _____
Банк номи: «Хўжалик қўриқувчи» Рақат филиали МФВ: 09425 ИНН: 506 605 769 ОКЭД: 35220 Х/Р: _____	Мухр ўрни _____ Панел: _____ Мухр ўрни _____ Истеъмолчи _____ Истеъмолчи _____ Истеъмолчи _____

Юридик маслаҳатчи хўласаси: _____

Умаров Ибрагимов (сана) _____
(Ф.И.Ш.) (исмо, муҳр)

_____ (сана)

Умаров Ибрагимов
_____ (сана) _____
(Ф.И.Ш.)

_____ (сана) _____
(Ф.И.Ш.)

_____ (сана) _____
(Ф.И.Ш.)

_____ (сана) _____
(Ф.И.Ш.)

_____ (сана) _____
(Ф.И.Ш.)

_____ (сана) _____
(Ф.И.Ш.)

_____ (сана) _____
(Ф.И.Ш.)

_____ (сана) _____
(Ф.И.Ш.)

_____ (сана) _____
(Ф.И.Ш.)

_____ (сана) _____
(Ф.И.Ш.)

_____ (сана) _____
(Ф.И.Ш.)

_____ (сана) _____
(Ф.И.Ш.)

I чорак 542 Минг 7000 февраль 2000 март 11000
 куб.м.
 II чорак апрель май июль
 куб.м.
 III чорак август сентябрь
 Минг
 IV чорак октябрь ноябрь декабрь
 куб.м.

Етказиб берувчи томонидан хизматларнинг тўлиқ ҳажмида кўрсатиш учун маъмурий ва газ таъминоти тармоқларининг ишлаши издан чексан таъминда. Узбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2008 йил 24 декабрдаги 277-сон қарорига қайд этилган стратегик ва ижтимоий аҳамиятга эга Истеъмолчиларга 20 йилда зарур бўлган табиий газнинг минимал ҳажми _____ минг куб метрни, шу жумладан чораклар ва ойлар бўйича қуйидагисини таъкидлашди:

I чорак _____ февраль _____ март _____
 куб.м.
 II чорак _____ апрель _____ май _____ июль _____
 куб.м.
 III чорак _____ июль _____ август _____ сентябрь _____
 Минг
 IV чорак _____ октябрь _____ ноябрь _____ декабрь _____
 куб.м.

1.5. Агар, Истеъмолчи ойлار бўйича бўлинган буюртмамоҳияти тақсим этмаса, Етказиб берувчи томонидан чорак учун ажратилган табиий газ ҳажми ойлар бўйича бир ҳил миқдорда тақсимланади.

1.6. Етказиб берувчи Истеъмолчи буюртмаларини табиий газ ресурсларининг ва газни тақсимлашнинг таъсирланган балансига мувофиқ ажратилган ҳажмида қайта кўриб чиқиши мумкин. Истеъмолчи томонидан наваблагга ой (чорак) учун кўрсатилган табиий газ ҳажмлари ўзгариши бўйича 10 кун олдидан газ таъминоти таъкидлогига хабар берган тақдирда, бундай ҳолат ортиқча олинган газ миқдори деб ҳисобланмайди.

II. ГАЗНИ ЕТКАЗИБ БЕРИШ ШАРТЛАРИ

2.1. Газ унбў шартномада қайд этилган (1.4-банд) муҳлатларда ва ҳажмларда ҳамда ГОСТ 5542-2014 (Санаят ва коммунал фойдаланиш учун табиий ёнувчи газлар) га мувофиқ тарздаги табиий газни етказиб берилади.

2.2. Истеъмолчи Етказиб берувчидан унбў шартноманинг 1.4 ва 1.5-бандларига асосан жорий ой учун газ истеъмолнинг суткалик меъдари доирасида газ қабул қилиб олади, шунингдек, ой охирида тузилган газ етказиб бериш ва қабул қилиш лозиматимасини имзолайди.

2.3. Етказиб берувчи Истеъмолчига 24 соат ичида газ етказиб бериш ва қабул қилиш тартиби ва шартлари ўзгаришининг туғриқсида барча усуллар орқали Истеъмолчинга хабардор қилиши шарт.

12.3. Шартнома 2022 йил 31 декабрдаги бўлган муддатга тузилган. Шартноманинг муддати туғанишдан кейин, агар томонлардан бири шартномани бекор қилиш тўғрисида талаб билан мурожаат қилмаган бўлса, шартнома кейинги йилда узайтирилган ҳисобланади.

Бюджет таъкидотлари учун шартнома бир йилга тузилди. шартноманинг муддати туғанишдан кейин, агар томонлардан бири шартнома бекор қилиш тўғрисида талаб билан мурожаат қилмаган бўлса, шартнома кейинги йилга узайтирилган ҳисобланади. Бюджетдан маблағ олувчилар ҳар йили _____ йил 31 декабр сўнгсига _____ ахли қилишлари лозим.

12.4. Томонларнинг унбў шартнома бўйича дельталари шунчо қабул қилинган кундан бошлаб 30 кун мобайнида кўриб чиқилди.

XIII. ЯҚУШЛОВЧИ ҚОНДАЛАР

13.1. Томонлар ўртасидаги барча қелишмовчиликлар ўзаро музокара йўли билан ҳал этилади. Томонлар ўзаро қелишмага эришмаган тақдирда низо жавобгар жойлашган жойлаги тегишли суд томонидан ҳал қилинади.

13.2. Унбў шартнома томонларнинг, ҳар бири учун икки нусخага тузилган, иккита нусхасоқкам бир ҳил қоридик кучга эга.

13.04.2019

Истеъмолчи қилиши ва тўловли рақам:

2.4. Ёшларнинг барқарорлиги ва ҳаётини яхшироқ қилишнинг кўрсаткичлари ва ҳаётини яхшироқ қилишнинг кўрсаткичлари

2.5. Маҳсулот ва хизматларнинг сифатини яхшироқ қилишнинг кўрсаткичлари

2.6. Истеъмолчи Ёшларнинг барқарорлиги ва ҳаётини яхшироқ қилишнинг кўрсаткичлари ва ҳаётини яхшироқ қилишнинг кўрсаткичлари

2.7. Истеъмолчи захира ёқилиши турлидан фойдаланиши бўлиши

2.8. Истеъмолчи ўзига тегишли бўлган газ тармоқлари ва уларда ўрнатилган ускуналар, ТТП (газ тасқимлаш пункт), газдан фойдаланиши ускуналарини соҳибдорнинг хизмати, уларга хизмат кўрсатиши ҳақида саклаш учун жавобдор

2.9. Истеъмолчининг бўлишига газдан фойдаланиши ускуналарни ўрнатилиши, реконструкция қилиниши ёки таъмирланishi охирига газ сифатини ҳақини ўратишига олиб келиши ҳақида.

2.10. Истеъмолчи ёки Ёшларнинг барқарорлиги ва ҳаётини яхшироқ қилишнинг кўрсаткичлари ва ҳаётини яхшироқ қилишнинг кўрсаткичлари

1.1.1. Тоқоғонлар

1.1.2. Ўқоғонлар

1.1.3. Ҳаётнинг барқарорлиги ва ҳаётини яхшироқ қилишнинг кўрсаткичлари

XI. ФОРС-МАЖОР ҲОЛАТЛАР

10.1. Қисмий рағбат ва нисбий ҳаётнинг барқарорлиги ва ҳаётини яхшироқ қилишнинг кўрсаткичлари ва ҳаётини яхшироқ қилишнинг кўрсаткичлари

10.2. Қисмий рағбат ва нисбий ҳаётнинг барқарорлиги ва ҳаётини яхшироқ қилишнинг кўрсаткичлари ва ҳаётини яхшироқ қилишнинг кўрсаткичлари

10.3. Қисмий рағбат ва нисбий ҳаётнинг барқарорлиги ва ҳаётини яхшироқ қилишнинг кўрсаткичлари ва ҳаётини яхшироқ қилишнинг кўрсаткичлари

XII. ШАРТНОМАНИНГ АМАЛ ҚИЛИШИ

11.1. Ушбу шартномага ўзгартириши ва қўшимчалар ёзма равишда расмийлаштирилиши ҳақида тарфиҳлар томонидан келишилган ҳақида

11.2. Бюджет ташкилотлари тузилмаси Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2007 йил 28 февралдаги ПҚ-594-сон қарорини асосан талабларни амалга ошириши

11.3. Агар, кўрсатилган ҳолатлар 90 кундан ортиқ кун мобайлида сакланган бўлганда, шунингдек енгил бўлмас ҳушيار бўлиши соғир бўлиши тўғрисида хабар бериши

11.4. Маҳсулот ва хизматларнинг сифатини яхшироқ қилишнинг кўрсаткичлари ва ҳаётини яхшироқ қилишнинг кўрсаткичлари

12.1. Ушбу шартномага ўзгартириши ва қўшимчалар ёзма равишда расмийлаштирилиши ҳақида тарфиҳлар томонидан келишилган ҳақида

12.2. Бюджет ташкилотлари тузилмаси Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2007 йил 28 февралдаги ПҚ-594-сон қарорини асосан талабларни амалга ошириши

- табиий газ истеъмолни ҳисобга олиш приборлари ишидаги носозлик аниқлашни таъқириш, газ таъминоти таъминоти; Ушун учун қуйи шаклда шарҳол хабардор қилиш.

4.3 тартиқи бўлиши: чегарасиз табиий газ сифти бўйича маълумотлари маълумоти олин: таъминотини берувчи газ истеъмолини ҳисобга олиш ва яқинда қайтадан автоматлаштирилган (ГТХАТ-АСКУГ) тизимдаги ушунга мувофиқ приборлари; Истеъмолчи томонидан ўрнатил.

7.4. Истеъмолчи. Етказиб беришдан қўрилганларини талаб қилиш ҳуқуқига эга;

- етказиб берилган табиий газнинг аниқланган ҳажмига ва бошқа параметрларга нисбатан бўлган таъқириш. Етказиб беришнинг табиий газни истеъмолини ҳисобга олиш приборлари ишловининг аниқчилигини таъқириш; ушун қонунга таъқириш этиш;

- табиий газнинг стандартлаштирилиш бўйича норматив ҳужжатларида қўзда тутилган сифатга ва етказиб бериш режимида рўя қилган ҳолда улаштирилиш;

- табиий газни етказиб бериш шартномаси беқор қилинганда, фойдаланилган газ ҳажми учун туланган суммани қайтариш;

- табиий газни етказиб бериш шартномасини қонун ҳужжатларига мувофиқ бир томонлама беқор қилиш;

- табиий газни етказиб бериш тўхтатилганда, зарарни қоплашни талаб қилиш (шартноманинг 2.5 ва 6.1 бандлари бундан мустафо);

- га етказиб беришни вақтинча тўхтатиш.

Истеъмолчи қонунчилик ҳужжатларида белгиланган бошқа ҳуқуқларга эга бўлиши мумкин.

VIII. ТАРАФЛАРНИНГ МОДДИЙ ЖАВОБДАРЛИГИ

8.1. Етказиб беришчи/Истеъмолчига газ етказиб бериш шартномасига асосан газ етказиб берилмаган ёки тўлиқ етказиб берилмаганлиги оқибатда етказилган молдй зарар ва бой беришдан фойдали белгиланган тартибда қоплайди.

Етказиб беришчи газни етказиб берилмаганлиги ёки тўлиқ етказиб берилмаганлиги учун қуйидаги ҳолларда жавобдор ҳисобланадйди:

а) Истеъмолчи томонидан газ таъминоти тармоқларига қўшимча газдан фойдаланиш уқунчасини руҳсатсиз улаш ҳолати аниқланганда;

б) фойдаланиш газ учун тўлов амалга оширилмаганда;

в) қонун ҳужжатларида назарда тутилган ҳолатларда;

г) истеъмолчи томонидан шартнома талабларига амал қилинмаганда;

д) мазкур шартноманинг 2.5 ва 6.1 бандларида кўрсатилган ҳолларда.

8.2. Етказиб беришчи томонидан шартнома мажбуриятларининг бажарилиши натижасиз Истеъмолчига молдй зарар етказилганда, Етказиб беришчининг мансубдор шахсига нисбатан базавий ҳисоблаш микдорининг ўн баробаридан ўн беш баравари микдорига зарарга қўлланади.

таъқириш қилинади. "Ушунларга" аниқлашда асосийлик аниқлашдан ўқунганини ўз вақтида бажарилиши учун масъулар.

3.10. Режамаънуриятдан ишловининг бир қисми сифатига (қобилиятга) бўлиш қилинади, таъқириш қилинади (қобилиятга таъқиришдан) газ ўлчам приборларини ваёки ўлчам комплексининг қисмларини ечили ва ўрнатилган таъқириш қилинади шартнома талабларига асосан қилинади бўйича ва иккала томоннинг вақтлари иштирокида амалга оширилади.

Газ ўлчам приборларини ваёки ўлчам комплексининг қисмларини ечили. ўрнатилган, уни ишлаб чиқарувчининг талабларига ва амалдаги мезорлар ва қонунларга мувофиқ этиш (ёки унинг сарфаси узимат кўрсатуви вақтини) томонидан амалга оширилади.

3.11. Режамаънуриятдан ишловининг бир қисми сифатига (қобилиятга) бўлиш қилинади, таъқириш қилинади (қобилиятга таъқиришдан) газ ўлчам приборларини ваёки ўлчам комплексининг қисмларини ечили ва ўрнатилган таъқириш қилинади шартнома талабларига асосан қилинади бўйича ва иккала томоннинг вақтлари иштирокида амалга оширилади.

Газ ўлчам приборларини ваёки ўлчам комплексининг қисмларини ечили, ўрнатилган, уни ишлаб чиқарувчининг талабларига ва амалдаги мезорлар ва қонунларга мувофиқ этиш (ёки унинг сарфаси узимат кўрсатуви вақтини) томонидан амалга оширилади.

Етказиб беришчининг вақтини газ ўлчам приборларини ваёки ўлчам комплексининг этиш чакиради.

3.12. Газ ўлчам приборларини ваёки ўлчам комплексларини модернизация қилиш, газ ўлчам приборларини алаштириш, газни ўлчамнинг бошқа усулларини танлаш масалалари Етказиб беришчи билан қилинади.

3.13. Газнинг физик-симёвий параметрлари (стандарт шартлардаги зичлик, алот ва қарбонат ангидрид) газ ўлчам приборининг калибровка қилинади.

Газ ўлчам приборининг этиш таъқириш физик-симёвий параметрларини ўз вақтида газ ўлчам приборини калибровка қилиш таъқириш қилинади. Етказиб беришчи Истеъмолчига таъқириш физик-симёвий параметрларини ўз вақтида етказиб бериш таъқириш қилинади.

3.14. Етказиб беришчи ўзининг таъқириш қилинади газ ўлчам приборларига ваёки ўлчам комплексининг газ ҳажмини ўлчамга таъқириш қилинади қисмларига Истеъмолчи иштирокида ўрнатилган ва таъқириш қилинади. ўрнатилган таъқириш бўлишига Истеъмолчи жавобдара.

3.15. Етказиб беришчи Истеъмолчининг газ ўлчам приборларини ваёки ўлчам комплексларини ва уларнинг тарқоқ қисмларининг тўғри ишловини қўлданги ҳуқуқига эга. Шу билан бирга, Истеъмолчи Ўзбекистон Республикаси қонунчиликка мувофиқ Етказиб беришчи вақтларининг ўлчам приборларини ваёки ўлчам комплексларига тўқтинсиз киришни таъқириш қилинади.

3.16. O'z DSi 8.586.(1-5)-2005 бўйича ўлчам комплекс ва ўлчам приборлари ишда таъқириш қилинади қонунлар O'z DSi 8.064.2017 бўйича таъқириш микдори ҳисобланади (корректировка) ўлчам қўрилмаси ва ёки ўлчам комплекс фаолиятига руҳсатсиз аралашин ҳолатлари бўлиши мустафо.

8.3. Шартномалда кўрсатилган хилождан кам ҳажмда газ етказиб берилган ҳолатда, Етказиб берувчи ноёбат Улэкстотт Респуббликасининг "Хўжалик Ишлари" бўлимига субъектлар фавқайтадан широклованид-хўжалик базаси Тўрғайдаги темир устувор субъектлар санаяшлари бўлибгиналид. Қўйилган шартлар бундан мустақило:

- а) forse-мажор ҳолатлар;
- б) минотрапи газ қувурлариди ва газ таровулларида авария ҳолатлари; юз берилди;

в) килл зарарда вақтинча газ етказиб берили чекланганда (Улэкстотт Респуббликаси Вазирилар Мақомакетининг 2008 йил 24 декабрдан 277-сон қарорлари, лунинтлик, Корелваллопестон Респуббликаси Вазирилар Кенгаши, валюталарида Тонингт шахири ҳўжаликларни қарорлиги билан тасхиланганиен газ етказиб берили тармовлидан униб кўйилмайдиган объектлар рўйхатида қарилган қорумқомлардан ташқили);

җ) шартномасосида Истезьолчичи томонидан ўз эмакисига олгинган мажбуриятлар бажарилмаганда.

8.4. Етказиб берилган табиий газнинг сифати шартнома ёки нормалари ҳўжажатларда баёнлари хоc келмаганда, Истезьолчичи газ қабул қилиш ёки униинг учун хақ тўлашни рад этганда Етказиб берувчидан етказиб берилган сифати зарур даражада бўлмаган газ хақчи қийметининг 20 фоизга миқсорда жарина тўлашни ташаб қилиш ҳўкумага ёти. Агар, газ қийметин тўлаштан бўвда, Истезьолчичи Етказиб берувчидан белгиланган тартибда тўлаштан сўмқамши қайтаришни талаб қилиши ҳўкумага ёти.

8.5. Етказиб берувчи томонидан шартномалда кўрсатилган хақлардан кам газ етказиб берилганда Етказиб берувчи Истезьолчичига мулдати ўтган хар бир кун учун мажбуриятларнинг бажарилмаган сўмқамшидан 0,5 фоизга миқдорда, бироқ мўлдат берилмаган газ қийметининг 50 фоизидан олмайдиган миқдорда пенна тўлашди.

8.6. Шартномалда қўрсатилган мулдатларда етказиб берилган газ хақни ўз вақтида тўламаштан тасхирла. Истезьолчичи мулдати ўтган хар бир кун учун мулдати ўтганда сўмқамшидан 0,4 фоизга миқдорда, бироқ мулдати ўтган тўвон сўмқамшининг 50 фоиздан олмайдиган миқдорда пенна тўлашди.

IX. КОРРУПЦИОН ВА ҚАРШИ ТАЛАБЛАР

9.1. Ушбу шартноманинг хар бир тарафларидан бир-бирига ноёбатдан адалдан коррупцияга берилин қуролли таъсирлар, шу жўзмида, бу билан чекланин қўлмасдан, барли адалдан қолун ва қолларга она шартларни ва ташабларни талбик етказилишни ифодақилиди ва қоролланилади.

9.2. "Истезьолчичи" Етказиб берувчи"га мажбур шартнома доирасида қўрилган шартларни қоролланидади ва қўйилган мажбуриятларни ҳам ўз эмакисига

2.11. Тазвияр пенна қилиб олинди, қабли қилинди, уларни тасхилан ва истезьолчичи қилини рўжаманинг вичи улҳўкумаге технолоджи жарўйлини хўсўбга олар. Табиий газнинг қилинида чексўрчи ва Етказиб берувчининг ташабларини бажарилли Истезьолчичилар учун мажбурият хўсўбладелиди.

III. ЕТКАЗИБ БЕРИЛГАН ГАЗНИ ХИСОБГА ОЛИШНИНГ ТАШКИЛ ЭТИШИ

3.1. Ганин хўсўбга олмастан етказиб берилган йўл қўйилмайдик.

3.2. Етказиб берилган газ миқдори газ таровуллари бўлиниши чеграсида ўрилганган хилобдан приборлари қўрсатилишган ёки ўнати қолпексига бўлила вакилликдан хақда хар лқчи томон иқобиликтан газ етказиб берили ва қабул қилини дақоқтономаси билан расман қилилган тартибда.

Газ таровул бўлиниши чеграси (Истезьолчичи баёнсизда бўлган газ таровулнинг бошлиғини хўсўбладели) Етказиб берувчи ва Истезьолчичи ўртасидаги, тақшиллигини бўлила аниқсалаганган газ таровул бўлиниши нуқтаси хўсўбладели ва ўнати хўсўбладели приборлари ўрилганини шарт.

3.3. Ыриллик миқдори стандарт шартга 1 м3 газ олганида: харосат 20° С, босим 101,325 нПа (760 ммНб) (ГОСТ 2959-65 1.1-бандида асосан). Газ хақчи тақнинг физик-қийметий параметрлари (стандарт шартларда, аяот ва қаробот антиярда) қийметлари бўлила тўсаладилли.

Газ миқдори "ўсгалавор" аяентининг маъсури-хўкумаге ҳўжажатлари талабларига мувофиқ газ миқдорини стандарт шартга аянтлик равишда қелтирилган ганин хўсўбладели приборлари ёрдамида аниқсалади.

3.4. Етказиб берувчининг ёки Истезьолчичининг олмасида бўлган газ ўнати прибори ваёки ўнати қолпексисини ўнати мулкчи хўсўбладели.

3.5. Истезьолчичи томонидан газ ўнати прибори ваёки ўнати қолпексисини ташаб тегшлин қоллар ва маърифта мувофиқ аялган олирналиди ва Етказиб берувчи билан қилинади. Истезьолчичи томонидан газ ўнати прибори ваёки ўнати қолпексисини газ истезьолчичини хўсўбга олш ва назорат қилишнинг ўнати қолпексисини газ истезьолчичини хўсўбга олш ва назорат қилишнинг аянтлик қилилган тизими (ПХНАГ-АСКУ) даржага уланиши жоиз.

3.6. Газ ўнати приборлари ваёки ўнати қолпексисини ўрилгани ва ишлатили аянтлик қоллар ва маърифта мувофиқ аялган олирналиди ваки.

3.7. Газ ўнати приборлари ваёки ўнати қолпексисини аяли уни ишлатили давомида О/э DSI 8.030.2008 "Екитли ва эмерция. Хўсўбга қўйилганган хўкумаге талаблари", О/э DSI 8.031.2008 "Екитли ва эмерция. Унати приборлари билан жақозлаш ва шарни ишлатили" давийт стандартларини талабларига, шунинчлик ўнати приборлари ишлад чинарчузининг талабларига йқо қилини.

3.8. Газ ўнати приборлари ваёки ўнати қолпексисининг метрологик ва техник тақсирлари аялганга маърифта мувофиқ бўлиши керак.

3.9. Газ ўнати приборлари ваёки ўнати қолпексисини "ўсгалавор" аялганганинг аялган қилсасо қўрилганган ўнати қолпексисини ваёки метрологик аттестациясизга ёки бўлиши керак. Газ ўнати приборлари ваёки ўнати қолпексисининг қилсасо қўрилганган ваёки метрологик аттестациясиздан ўнати даврини "ўсгалавор" аялганганга олинади.

Газ ўнати приборлари ваёки ўнати қолпексисини аялган газ ўнати приборларини қилсасо қўрилганган ўнати қолпексисинини (ва униинг

ПТХНАТ (АСКУТ) тизимдан жорий келинган истеъмолчиларга ҳисобаб даври учун иррадиацияларнинг аниқлиги бўлмаган ҳолатларида ҳисобабнинг табиий газ ҳисоблари туғилмадан миқдорлар ПТХНАТ тизимлари ёки ўзгариш қилинган миқдорлардан олинсади.

а) газ истеъмоли ҳаммалари ҳисобга олиш: приборнинг руҳат этилиши ҳаммасини ўлчоқ чегарасининг етишмаси бўлишида, илмобилишмаган газ жидловнинг фойдаланишган газ учун ҳисоб-китоблар охирига ҳисобгадан ўтказиш даволатномаси тузилиш кундан келган даволатномаси маъмул бўлишига эса – газ тизимнинг таъинлаш вақтини томоннинг охирига марта бирини кўрилган кундан асбоби саниривади.

б) таъинлашнинг муҳажатларини расмийлаштиришдан истеъмолчи томоннинг кўнаничи газ қўрилмаси ўнатилиш ҳолати аниқланганда (қўнанича газ аниқлашни ўнатиб олиб фойдаланишга қараганда) факт бўлича асослаштирувчи ҳужжатлар маъмул бўлишига) бир ҳисоб-китоб даврига.

3.18. Истеъмолчининг ҳисобга олиш прибори газ ҳаммини настиқ чегараси естири сарфлаганда, газ ҳамми ҳисобга олиш прибори ва ёки ўлчоқ қилишнинг меъриё-техник ҳужжатларида кўрсатилган ўлчоқнинг настиқ чегарасида олинсади.

3.19. Етказиб берувчи томондан етказиб берилган газ ҳаммининг ишончилигига тасвир кўрсатувчи ўлчоқ қилишлари ва ҳисоблаш приборларининг ишлаши бўлишган ҳолатлар аниқланганда, Етказиб берувчи "Усталилар" асбоби бўлишида ўлчоқ қилишлари ва газни ҳисоблаш приборларини экспертизадан ўтказишни талаб қилиш ҳуқуқига эга.

Агар ўлчоқ қилишлари ва ҳисоблаш приборлари носоз бўлса, экспертизадан ўтказилмак учун тўловлар Истеъмолчи томондан, соз қилинганда бунига эса – экспертиза ўтказишни талаб қилган Тараф томондан амалга оширилади.

3.20. Агар ҳисобга олиш прибори ишдан чиққанга ҳисобга олиш приборидан газ сониб чиқиб қолганда аниқланган тақдирда Истеъмолчи 24 соат ичида Етказиб берувчига бу ҳақда хабар бериши шарт. Шунингдек корхонадаги газ ишлашдан асосб-ускуналарни ишлаш графигини тузиши ва ишлашдан газ асбоб-ускуналарини Етказиб берувчи билан биргаликда ўқибро таъминлашнинг таъминлаш шарт.

3.21. Ҳисобга олиш приборларида газ сониб чиқиб қолганда аниқланган тақдирда қайта ҳисоб-китоблар охирига кўриш ёки газ таъминоти таъминоти вақтида бўлиб қўрилган вақтдан бошлаб аниқланган кунгача, лекин даъво муддатидан кўн бўлиган даврида амалга оширилади. (0% DSt: 8.586 га кўра газни аниқлаш тизимлари герметик ҳолатда бўлиши керак).

6.3.13в истеъмолчининг ҳисобга олиш ва назорат қилиниши: истеъмолчиларнинг тизим (СТХНАТ) ларига уланган истеъмолчиларни қасбидан қайта улаш учун ҳақ уштурулмайд.

VII. ТАРАФЛАРИНИНГ ҲУҚУҚЛАРИ ВА МАЪМУРАТИЯТЛАРИ.

7.1. Етказиб берувчи қўнаничларга маъжур:
- бунига қараши бўлган газ тармоқларини соз қилишга сақлаш ва уларни ўқибро билан таъмирлаш-қилиш;
- ўз газ тармоқларининг техник ҳолатини ва уларда руҳатсизлигини аниқлаш учун даврий кўнанич;
- табиий газ етказиб берини қиларган ёки тўхтаган таъмирда бу туғрида Истеъмолчининг хабардор қилиш.

7.2. Истеъмолчининг берча параметрларини қамдаш учун йили моҳиданда ўзида сақлашнинг таъминлаши;

3.17. ва 4.18.-бандларига кўрсатилган қоидалар соғир улашганини ва ушбу қоидаларни баргаф этилишига қалар табиий газ таъминотини қўнанича оқолаштиришлари соз тармоқдан ўчириш;

- табиий газнинг руҳатсизлиги келинганида, газ тармоқлари молдий байъларининг талон-тароқ қилинганига туғрисида ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларининг хабардор қилиш;

- Истеъмолчига газ етказиб бериш шартномасида келишилган шартлар асосида газни етказиб бериш;
- қонунда назарда тутилган тартибда монополияга қарши давлат органларининг тақлимномасига асосан шартномасига ўзгартиришлар қилиш;

Етказиб берувчи ва автономли давлат органларининг маъжурий кўрсатилмаган бажариш;

- техник хизмат кўрсатиш шартномаларига мувофиқ истеъмолчиларнинг ички газ тармоқлари, газдан фойдаланувчи ускуналарини техник таъминлаш ўтказиш ва уларга профилактика хизмат кўрсатиш.

- Газдан фойдаланиш ускуналарини 5 сутка муддат ичида аямлаштириш;
Етказиб берувчи қонунчилиққа мувофиқ бошқа маъжуриятларга ҳам эга бўлиши мумкин.

7.2. Етказиб берувчи қўнаничи ҳуқуқларига эга:

- техник заруратга кўра, Истеъмолчининг белгиланган тартибда хабардор қилинган ҳолатда, табиий газни етказиб беришнинг қилартириш ёки тўхташи;

- газ таъминоти тармоқларига руҳатсизлигини қилиш қоидаларни аниқланганда уларни белгиланган тартибда газ тармоқдан узиб қўйиш;

- Истеъмолчилардан табиий газдан фойдаланиш қоидалари ва газни етказиб бериш шартномаси талабларига риоя этилиши талаб қилиш;

- табиий газни этказиб бериш шартлоқларини яхшироқ келтирилган шартларда Хужжатларда мунофиқ бир томонлама юз келтири.

- газ тармоқларига таъмирнинг олдини олиш ёки бартараф эттиш қозғалдиш келтирилб бўлмайдиган шароитда кўришни зарурати юзга келганда, Истеъмолчи билан келишилганда ва уни оқшолатирилганда ҳамма эҳтиж билан хабардор қилинганда, табиий газни этказиб беришни тўхтатиш ёки чеклаш.

- учибу партоқларда назарда тутилган ҳолатларда, аниқланган қоидабузарликлар бартараф этилигунча қалар қилинган оқшолатирилганда холда газ этказиб беришни тўхтатиш.

- табиий газ этказиб бериш шартлоқларини бир томонлама бекор қилиш.

7.3. Истеъмолчи қўйилгиларга мажбур:

- ҳарқобот этилган табиий газ этказиб бериш ва қабул қилиш дололатномасини ва ҳисоб берварақсини расмийлаштириш учун ҳар ойнинг 5-сансигача Этказиб берувчига электрон газ ҳисобдолинини арифа маълумотлари (расмиелиқ) ёки газни ҳисобга олиш приборининини кўрсатишларини тақдир этиш.

- газдан оқшола ва тежамкорлик билан фойдаланиш.

- газ хўжайлиги газ қувурлари ва усунналарини техник жикатдан соз қолдирганда, газ тармоқларига ёки газдан фойдаланили усунналарига вуждга келган табиий газ сизиб чикатиш ҳолати ҳақида газ таъминоти таъминоти диспетчерлик хизматларини эҳдик билан хабардор қилиш.

- ўзининг газ тармоқлари даъвоқилигини таъминлаш ва эхтиромли бўлган руҳсатига улангиларини аниқлаш мақсидига улари ва улардаги усунналарини муқтаза равида кўздан кеңириб чикати.

- газ таъминоти таъминотлари газ тармоқларига сертифицирланганда, газлаштириш доққасига (ИПХ) мувофиқ бўлган газдан фойдаланиш усуннасининг улангилари йўл қўйилмаслик.

- газ этказиб берувчи вакиллари ва "Универтитасиенсия" ҳодимларининг (гетшилди тўвоқларда кўрсатилаган тақдирда) табиий газни истеъмол қилишни ҳисобга олиш приборларини ваёки газдан фойдаланиш усуннасини кўннинг истаглан вақтида эркин кўздан кеңирилишини таъминлаш.

- газдан фойдаланиш усунналарига носозликларни (бундай турдаги ишларнинг бажариш Хужжати га бўлган иктисослаштирилган оргноталлар ёки ҳодим ёрдамлари) бартараф этиш.

- табиий газ истеъмолчини ҳисобга олиш приборлари кўрсаткичларини ўзгартириш мақсидига улариинг ишлагига тўхтатиш қилишга ҳаракатларини акадига оширилмасини, улариини қасддан бузгилганини йўл қўйилмаслик ва ўрнатилган таъминотларининг буюлушлигини таъминлаш.

1.17. Өзининг газ учун ҳисоб-китоб, қўйилган шартларда таъминотларини таъмин фойдаланиш усуннасининг 24 соат дололатида қилиб тўрғили ҳисоб-китобдан амалга оширилмаслик.

а) табиий ҳисобга олишган холда газ истеъмолчи - табиий ҳисобдан прибори ва табиий сарфи қилиш нархаси бўлмаганда, табиий ҳисобдан приборини четтаб ўтган холда истеъмолчи қилиш (ноқонунли бойлар диниялари уланиганда) оқшири қарилмасини ўтказиб дололатномаси тўзгилан қундан аниқланган қунгача, лекин давоқо қўйилганда кўб бўлмаган даврда.

б) ҳисобга олиш приборини учаш тертиби ва усулини ўзгартирилганда - оқширти хатловдан ўтказиш дололатномаси тўзгилан қундан, лекин давоқо муддатига кўб бўлмаган даврда.

в) ҳисобга олиш прибори бузилганда (ҳисобга олиш прибори бузилганиниги таъминотчи хужжатлар мажбура бўлганда) - таъминотчининг 14 ва 1.3-бандларини инобатга олган холда бир ҳисоб-китоб даврдан кўб бўлмаган вақтида.

г) ҳисобга олиш прибори мажбура бўлмаганда - китобга кўригилан ўтказиш учун енгилганда - ҳисобга олиш прибори енгилган қундан "Усунналар" даъитлигидан келесовдан ўтказилдиб, сертифицикаг олиндиб жойига ўрнатилган қунгача бўлган вақтида.

д) ҳисобга олиш приборини қисетлов қўригилан ўтказиш ваёки ўноқ қолликсини метролотик аттестациядан ўтказиш муддатли тулганда - қисетлов қўригиланметролотик аттестация ўтказиш мудлати тулган қисетлов қўригилан ёки метролотик аттестация ўтказиш учун енгилган қунгача бўлган вақтида.

е) ҳисобга олиш прибори ёки ўнчоқ қолликсининг қисетларига ўрнатилган таъминотларини буютири бўзилганда - оқшири кўриқ ёки газ таъминоти таъминоти вақтин борлиб кўриган вақтида кўриқ ёки газ таъминоти таъминоти вақтин борлиб кўриган вақтида бошлад бўлмаган вақтида.

ж) ҳисобга олиш приборини ўзоқоқимчилик сизиб қўйилганда - оқшири кўриқ ёки газ таъминоти таъминоти вақтин борлиб кўриган вақтида бошлад аниқланган қунгача бўлган вақтида.

з) табиий газ тармоқларининг техносотлик режамини бузгилган газ қувурларига ёки ГПТларига аёроқ-усунналар ўрнатилган - оқшири кўриқ ёки газ таъминоти таъминоти вақтин борлиб кўриган вақтидан бошлад аниқланган қунгача бўлган вақтида.

и) Газ ҳисоблаш усуннасининг қонфидурачиларига ноқонуний тарзда таъминотчи кўрсатган ҳолада табиий газни истеъмол қилиш ҳодимлари аниқланганда - таъминотчи кўрсатилган қундан бошлад (ясар аралашу қундан ва фактинги таъминотчи хужжатлар мажбура бўлса), бирок давоқо муддатлигидан отдиқ бўлганда муддатта.

к) ҳисобга олиш приборининг хотирасига саклангандаги арифа маълумотларини йўқотиш, газ ўнчигини автоматлаштирилган таъминотчи ҳисобга олиш маълумотлар олин қисетлов бўлмаганда ёки этказиб берувчининг оқшолати қўриқларидан олинган маълумотлар бўлмаган тақдирда. (Ҳисоб-китоб учун

ҳаққлардан олтинча олинган табиий газ қўяматига нисбатан 1,4 коэффициент бўлган оқирғилан тўлов унвотрилади.

Бунда, белгиланган шартли ҳисоблаш приборлари шаклига янаша, таъмирлари, хизмат кўрсатиши ва озқилиши вақтларини келтириб ўтиш эътиборини шунингдек, истеъмолчига шикоят бўлмаган турда мин ошқир ташкилоти:

наҳасини, наҳасок, қисқа тутилув ва ҳамадаги техник носозликлар эътиборини сабабли истеъмолчи табиий газ хизмати ўрнатилган газ оқибот ҳисобларини тўлиқ қувватга бўйича ҳисоб-китоб қилиниши назарда тутилган шартномадаги ҳаққлардан олтинча ҳаққларини ташкил қилган ҳолатлар бўлган ҳустасноб.

4.10. Табиий газ учун Истеъмолчининг тўлов муддатги ўтган қарзи маъжуд бўлган тақдирда унинг аванс тўловни ҳисобига ўтказилган ҳабадларга Истеъмолчинини ҳабардор қилган ҳолатда тўлов муддати ўтган қарзини қоплашга йўнаштирилган ва аванс тўлови сифатида ҳисобга олинамади.

4.11. Шартномада кўрсатиб ўтилган муддатларда етказиб берилган газ қиймати ўз вақтида тўланмаганда, Истеъмолчи мудлатги ўтган ҳар бир кун учун муддатги ўтган тўлов суммасининг 0,4 фоизи миқдорда, лекин муддатги ўтган тўлов суммасининг 30 фоизидан ошмайдиган миқдорда пеня тўлайди.

4.12. Ҳисоб-китоб ойда етказиб берилган табиий газ ҳақмини Етказиб берувчи вақиллари томонидан табиий газ истеъмолчини ҳисобга олиш приборидан кўрсаткичларни ёзиб олиш (ПХНА)га уланган, шунингдек, табиий газни истеъмол қилишни ҳисобга олиш приборларига эга бўлмаган ва белгиланган мезоҳлар бўйича ҳисоб-китоб қилинган истеъмолчилар бўлган мустасно) асосида, кейинчиқ эътиборини қўрилган кўрсаткичлар Fossa тизмини қиритиш, шунингдек, истеъмолчилар томонидан табиий газ истеъмолчини ҳисобга олиш приборлари кўрсаткичларини интерактив хизматлар воситаларидан фойдаланган ҳолда қиритиш орқали аниқланади.

4.13. Шартноманинг 4.12-бандига асосан кўрсаткич олинганидан сўнг кейинги олинган 5 кунга қадар Етказиб берувчи томонидан ҳисоб-китоб ойна учун газ етказиб берилиш-қабул қилиш даъволатномаси ва электрон ҳисоббарак-фактура расмийлаштирилади.

4.14. Етказиб берувчи Истеъмолчи ўртамадаги ҳисоб-китобларнинг ҳаққонийлигини ташкиллаш учун ҳисобот даврида газни етказиб берилиш-қабул қилиш даъволатномаси Истеъмолчида қуйидаги техник ҳужжатлар маъжуд бўлганда расмийлаштирилади:

а) газни ҳисоблаш прибори хотирасдан ҳисобот даври учун олинган (кўчирилган) архив маълумотлари.

б) Истеъмолчига тасдиқ этилган, Истеъмолчининг бўлини: асҳарасида бўлган ҳолатда газ зарҳаслари ва ПТҚлардаги технологик бурғутиларнинг қимми дўриштириш даъволатноманинг маъжудлиги; Бунда, Истеъмолчи баъсанда бўлган газ зарҳаслари ва ПТҚларга технологик ҳужжатлар Истеъмолчини ҳисобга олиб берилмади.

4.15. Истеъмолчи ойнаин 7 кундан кейин қиритишдан Етказиб берувчидан ҳисоб-китоб ойна учун газ етказиб берилиш ва қабул қилиш даъволатномасини ва

электрон ҳисоббарак-фактурани қабул қилиб олади. Истеъмолчи ва бир нуҳасини Етказиб берувчига жўнатилади.

4.16. Табиий газни етказиб берилиш-қабул қилиш даъволатномасини издалмаслик ёки уни эътирозлар билан издалаш Истеъмолчини кўрсатиб ўтилган табиий газ ҳаққлари учун тўловлардан оқиб қилмайди. Ушбу табиий газ қабул қилинган газ миқдорини аниқлашдан норҳизи бўлган томон даъволатномалар норҳизлиқ сабабларини маъжурй асҳ этириши йўли билан ҳисоб-китоб қилиш ойна туғатилган кейин 10-кунгача бошқа томонга бу туғрида маълум қилади, сўнг даъволатноманинг бир нуҳасини Етказиб берувчи вақилига тақдим қилади. Ушбу маълумани ўзаро ҳал этиш имконияти бўлмаганда, қелишмовчилик сабаблари белгиланган тартибда қўриб чиқилиши керак.

4.17. Истеъмолчидан дебитор қарзларни уларнинг Етказиб берувчи томонидан қонунда белгиланган тартибда амалга оширилади.

4.18. Газ узиб қўйилгандан сўнг ўзбошимчилик билан қайта уланганда, истеъмол қилинган газ ҳақмини ва унинг қиймати газ узиб қўйилган кундан бошлаб, уланган газдан фойдаланиш уқуқинининг бир суткада 24 соат ичда тўлиқ қувват билан ишлаб туриши ҳисобидан аниқланади.

4.19. Газ учун амалдаги тарифлар (нарҳлар) ўларангақилрида, Етказиб берувчи бу ҳаққларни ақборотни ўн беш кун олдин олмавий ақборот воситалари орқали ҳабардор қилади. Газ учун тарифлар ўзгартиришда, маъжур шартнома ўз қучида қолади. Истеъмол қилинган газ учун тўлов эса янги тариф асосида, у қонунда белгиланган тартибда қучига қирганидан сўнг амалга оширилади.

V. ҲУҚУҚБУЗАРЛИКЛАР ВА ГАЗДАН НОҚОНУНИЙ ФОНДАДАЛИШНИ УЧУН ЖАВОБДАРЛИК

5.1. Газдан фойдаланишда Истеъмолчи томонидан маъжур шартноманинг 3.17 ва 4.18-бандларда кўрсатиб ўтилган ҳуқуқбузаришларга йўл қўйилиши, Етказиб берувчи ва Истеъмолчи вақиллари томонидан имзонан олинган ва ички нуҳасда тузилган даъволатномаси билан расмийлаштирилади.

5.2. Учир шарҳовнинг 5.1-бандига асосан реконструкциядан даъвогарларга мувофиқ Истеъмолчилар, фойдаланган газ ҳажми қиймати (амаклар) тарифлар бўйича ўлчириб олинади.

5.3. Бунда мажур шартловнинг 5.2-бандига бўйсатилган ҳолатларда газ ҳажми қийматининг ўлчирилиши Истеъмолчилар қонунийлигида белгиланган жамоабандликдан оқиб келилади.

VI. ТАРМОҚДАН УЗАЙ КЎЧИНИ ВА КАЇТА УЛАНИШ ТАРТИБИ

6.1. Истеъмолчида кўриштириш ҳолатларининг мавжудлиги ҳақда ўнбў ҳолатларнинг бартариф ўтказишга қадар газ тармоқларидан узай қўйилади:

- шартномавий мажбуриятлар бажарилмаганда;

- Ёрқазиб берувчи вақилларини газдан фойдаланиш учун налари ва хисобга олиш қўриқларини назоратдан ўтказишга ёлғ қўйилмаганда;

- фойдаланилган газ учун хисоб-китоб ўз вақтида амалга оширилмаганини нагжижасида қарздорлик мавжуд бўлганда;

- шартномада белгиланган буюртмаларга старин мисқорда олдиндан тўловлар амалга оширилмаганда;

- Ёрқазиб берувчининг ва ўзэнергетиккомпаниянинг кўрсатқалари бажарилмаганда;

- хисоблаш приборларида қасддан зарар етказилганда, прибор қўрсаткичларини ўзгартириш ҳаққисиза, уларнинг тийишанига тўққинлик қилувчи қатти-ҳарақатлар амалга оширилган ҳолатларда;

- газини хисобга олиш приборларига ташқи таъсир кўрсатишга ҳаракат қилиш;

- Газдан фойдаланиш қондаварига энга равнишда газ тармоқларига ноқонуний уланниш ёки бошқа қондавоқзарликлар ёвда газини талон-тарож қилиш ҳолатлари амалга олинганда;

Бунда Ёрқазиб берувчи газ таъминотининг ўлчирилиши нагжижасида етказилган молдин зарар ёки бон берилган фойда учун жамоабандликни ўз зиммасига олмайд.

6.2. Тармоққа қайта уланнишда амалдаги қонунийликка мувофиқ Истеъмолчилар базавий хисоблаш мисқорининг ўн бараварини мисқорда ҳақ ўлдирилади. Шартловнинг 13.1-бандига кўрсатилган қондавар бундан мустасно.

IV. ЁРҚАЗИБ БЕРИЛГАН ГАЗ УЧУН НИСБО-КИТОБНИ АМАЛГА ОШИРИШИ

4.1. Истеъмолчи мажур шартнома асосида етқазиб берилган газ учун

тўловни амалга ошириши шарҳ. Ўзбекистон Республикасида Молия вазирлиги томонидан амалдаги қонунийликка мувофиқ белгиланади.

4.2. Истеъмолчи хисоб-китоб қилиши даври бошлангичидан қамда 5 кун олдин Ёрқазиб берувчининг хисоб рақамига ўнбў надртловқанинг 1,4 ва 1,5-бандларига кўрсатилган ойлик газ ҳажми қийматининг 100 фоиз суммасини олдиндан тўлайди.

Хисоб-китоб даври бошлангичидан қамда 5 кун олдин хисоб-китобни 50 фоиз олдиндан ҳақ тўлави асосида амалга ошириш ҳоққинини билдирган истеъмолчилар хисоб-китоб амалга оширилган даври кўрсатиб етқазиб берилган табиий газ учун 50 фоиз олдиндан ҳақ тўлави асосида хисоб-китоб қилиш тўрқисига Ёрқазиб берувчи билдириш тарқинига асосан қилишига ҳаққилир. Бундай ҳолатларда истеъмолчилар хисоб-китоб даври бошлангичидан қамда 5 кун олдин газ таъминоти таъминотинини хисоб рақамига табиий газ етқазиб беришга тўқилган шартномада кўрсатилган ойлик табиий газ ҳажми қиймати суммасининг 50 фоизини мисқорда олдиндан ҳақ тўлашлари шарҳ. Амалда истеъмол қилинган табиий газ ҳажми учун яқиний хисоб-китоб хисобот ойинининг охиригача амалга оширилади.

4.4. Истеъмолчида газ олдиндан тўловга етқазиб берилмайди.

4.5. Олдиндан тўлов амалга оширилган тақсирда, Истеъмолчида газ етқазиб берилмайди (шартнома ҳаққимую қийматига энга истеъмолчилар бундан мустасно).

4.6. Истеъмолчи ҳар ойнинг 10 санасига қадар аввалги ойда истеъмол қилинган газ учун яқиний хисоб-китобни амалга ошириши керак.

4.7. Стратегия ва яқиную қийматига энга, Истеъмолчилар хисоб-китоб қилиши ойи тўқилгандан кейин 30 кун мобайнида олдиндан газ учун яқиний хисоб-китобни амалга оширилади.

4.8. Табиий газдан фойдаланишда, Истеъмолчининг айби билан табиий газ етқазиб беришга шартномада кўрсатилгандан ҳаққидан қам фойдаланилган тақсирда, давле тарқида тўқилган қийматлар қайтарилмайди. Кўрсатиб ўтилган қийматлар энга кетгусида газдан фойдаланишда хисобга олинади.

4.9. Истеъмолчи томондан табиий газ етқазиб бериш учун тўқилган шартномада белгилангандан қун ҳаққида ва газ таъминоти таъминоти билан олдиндан қилишилмасан газ олдинган тақсирда, Истеъмолчилар шартномадаги